Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0414U003978

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-10-2014

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дорошина Лілія Федорівна

2. Doroshyna Liliia Fedorivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.02.01

Назва наукової спеціальності: Українська мова

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 08-10-2014

Спеціальність за освітою: 7.02030301

Місце роботи здобувача: Національна академія Національної гвардії України

Код за ЄДРПОУ: 08610502

Місцезнаходження: 61001, м. Харків, майдан Захисників України 3

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 64.053.05

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, 29, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: 61168, м. Харків, вул. Алчевських, 29

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.33

Тема дисертації:

1. Національні архетипи та їх вербальна репрезентація в мовній картині світу Олександра Довженка.

2. National archetypes and their verbal representations in language picture of the world of Oleksander Dovzhenko.

Реферат/анотація:

1. Об'єкт - мова художніх текстів О. Довженка, зокрема кіноповістей "Зачарована Десна", "Земля", "Повість полум'яних літ", оповідання "Мати"; мета - виявити й описати особливості мовної репрезентації архетипових образів у творах О. Довженка, виходячи із сучасних положень когнітивної лінгвістики та лінгвістики тексту; методи - загальнонаукові - аналізу й синтезу; власне лінгвістичні - структурний, що реалізується в методиках дистрибутивного й компонентного аналізу; описовий метод, зокрема прийом контекстного аналізу; таксономічний і класифікаційний прийоми; новизна - уперше в українському мовознавстві досліджується мова художніх текстів О. Довженка з погляду її етнокультурних витоків, зокрема архетипових моделей, що склали основу словесних образів, застосовується комплексний підхід до аналізу мовних засобів вираження архетипів у творах письменника: проаналізовано концептуально-теоретичні засади дослідження архетипу; ураховуючи сучасні принципи етнолінгвістики, окреслено основні поняття, пов'язані з вивченням

архетипів, архетипових явищ, що є вихідними в дослідженні, визначено їхні характеристики; на основі теоретичних праць, присвячених проблемам архетипів як явищам етнокультури, розроблено класифікацію архетипів щодо обраного для дослідження матеріалу; виявлено й систематизовано мовні засоби, позначені архетиповими рисами; схарактеризовано особливості мовної реалізації архетипового концепту української культури сім'я, що виражається в образах: а) прадіда; б) прабаби; в) діда; г) батька; д) матері; схарактеризовано мовні засоби вираження етнокультурних архетипів: а) верху (небо, місяць, зорі (зірки), зоря); б) низу (вода, земля); в) дерева; г) квітки; д) птаха, які посідають важливе місце в міфопоетичному сприйманні світу українцями; висвітлено роль національних мовних особливостей у процесі створення архетипових образів; результати - положення й матеріали можуть бути використані для подальших досліджень художніх текстів із погляду семантики, лексикології, етнолінгвістики, а також у навчальному процесі - у викладанні курсів і спецкурсів із лексикології, стилістики української мови, культури мовлення, у проведенні спецсемінарів із лінгвокультурології, лінгвістичного аналізу художнього тексту, спецсемінарів з української мови на філологічних факультетах; галузь - лінгвістика.

2. Object - the language of the texts by Dovzhenko, including film-novels "The Charmed Desna", "Earth", "The Novel of Fiery Years", a narrative "Mother"; goal - to identify and describe features of language representation of archetypal images in the works by Olexander Dovzhenko, based on the current provisions of cognitive linguistics and text linguistics; methods - general ones - of analysis and synthesis; own linguistic ones - a structural one implemented in methods of a distributive and component analysis; a descriptive method including one of contextual analysis; taxonomic and classification methods; novelty - for the first time in Ukrainian linguistics the language of literary texts by O. Dovzhenko have been examined; it has been done considering its ethnic and cultural origins, including archetypal patterns that formed the basis of verbal figures; an integrated approach to the analysis of language means of archetype expression in the writer's novels has been applied; the analysis of conceptual and theoretical foundations of the study of the archetype has been provided; based on modern principles of ethnolinguistics, the basic concepts related to the archetype study, archetypal phenomena that are basic in the study have been outlines; their characteristics have been defined; based on the theoretical works on the problems of archetypes as phenomena of ethnic culture, the classification for the chosen archetypes as for the research material has been worked out; language means marked with archetypal traits have been identified and systematized in the works by Olexander Dovzhenko; language implementation features of an archetypal Ukrainian culture concept family have been characterized, it has resulted in the following images: a) great-grandfather; b) great-grandmother; c) grandfather; d) father; e) the mother; linguistic means of ethno-cultural archetype expression have been characterized: a) top (the sky, the Moon, the stars, dawn); b) down (water, land); c) tree; d) flower; e) bird that take an important place in mythopoetic perception of the world by the Ukrainians; the role of national language features in the process of archetypal image creating has been covered; results - provisions and materials can be used for further studies of the literary texts from the point of view of semantics, lexicology, ethnolinguistics, as well as in the educational process - in teaching courses and special courses of lexicology, Ukrainian language stylistics, language culture, to conduct special seminars on linguistic studies of culture, linguistic analysis of literary text, special seminars on Ukrainian language at philological departments; field - linguistics.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лисиченко Лідія Андріївна

2. Lysychenko Lidiia Andriivna

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стишов Олександр Анатолійович

2. Стишов Олександр Анатолійович

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Богданова Ірина Євгеніївна

2. Богданова Ірина Євгеніївна

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Гулак Анатолій Тихонович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Гулак Анатолій Тихонович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.